

IV. ULUSLARARASI İLETİŞİM, DİJİTALLEŞME VE TOPLUM SEMPOZYUMU

Demokrasiden Enfokrasiye: *Optimize Toplumda Hakikat*

İstanbul Aydın Üniversitesi İletişim Fakültesi

Uluslararası İletişim, Dijitalleşme ve Toplum Sempozyumu'nun dördüncüsü, bu yıl da İstanbul Aydın Üniversitesi, İletişim fakültesi ev sahipliğinde gerçekleştiriliyor. "**Demokrasiden Enfokrasiye**" temasını ve "**Optimize Toplumda Hakikat**" mottosunu merkeze alan sempozyum, başta akademisyenler olmak üzere sivil toplumu, sanatçıları, sektör temsilcilerini, doktora ve yüksek lisans öğrencilerini disiplinler arası diyalog için bir araya getirmeyi hedeflemektedir. Sizleri, **28-29-30 Nisan 2026** tarihleri arasında yüz yüze olarak düzenlenecek olan sempozyuma, aşağıda yer alan temalar ve ilişkili konular çerçevesinde, Türkçe ve İngilizce bildirilerinizi sunarak katkı vermeye davet ediyoruz.

Dijital Gözetim ve Kontrol	Dijital Gazetecilik
Dezenformasyon ve Manipülasyon	Veri Gazeteciliği
Platform Kapitalizmi ve Dijital Emek	Sinema ve Dijital Distopyalar
Dijital Aktivizm ve Direniş Stratejileri	Dijital Platformlar ve Sinemanın Dönüşümü
Dijital Kültür ve Kimlik	Yeni Medya ve Siyasal Kutuplaşma
Dijital Etik ve Regülasyon	Dijital Medya ve Kamusal Alan
Algoritmik İktidar	Influencer Ekonomisi ve Hayran Kültürü
Algoritmik Önyargı	"Woke" Pazarlama ve Aktivizmin Ticarileşmesi
Algoritmik Yönetişim	İtibar Yönetiminden Veri Yönetimine
Siber Güvenlik	Dijital Reklamcılık
Dijital Mahremiyet	Dijital Pazarlama ve Mikro-Hedefleme
Filtre Balonu ve Yankı -Odası Etkisi	Dijital Teknolojiler ve Propagandanın Dönüşümü
Yapay Zekâ ve Yaratıcı Endüstriler	Dijital Okuryazarlık
Yapay Zekâ, Emek ve İstihdam	Dijitalleşme ve Siyasal Katılım
Yapay Zekâ Etiği	Teknoloji Tekellerinin Siyasal Etkileri
Yapay Zekâ ve Algoritmik Yönetişim	Dijital Diplomasi ve Uluslararası İlişkiler
Yapay Zekâ ve Dezenformasyon	Yeni Medya, Popülizm ve Hakikat Ötesi Siyaset
Yapay Zekâ Destekli Gazetecilik	Dijitalleşme ve Kamu Diplomasisi
Yapay Zekâ ve Sinema	
Yapay Zekâ ve Yeni Hakikat Rejimi	
Deepfake ve Hakikat Krizi	

PARADİGMA DEĞİŞTİREN KAVRAM: ENFOKRASI

Dijital çağ, bilgi üretiminin yalnızca hızını değil, anlamını da dönüştürmektedir. “Enfokrası” —bilginin yönetim biçimi, iktidar kurma aracı ve toplumsal düzenleyici bir mekanizma olarak merkezî rolünü ifade eden bu kavram— günümüzün en kritik düşünsel eksenlerinden biridir. Manuel Castells’in ağ toplumu analizinden Shoshana Zuboff’un gözetim kapitalizmi eleştirisine, Bernard Stiegler’in proletaryalaşma tespitinden Byung-Chul Han’ın şeffaflık toplumu çözümlemelerine uzanan geniş bir düşünsel hat, bilgi ve iktidarın kesiştiği bu yeni evreyi tanımlamaya çalışmaktadır.

Enfokrası, klasik anlamda epistemolojik bir düzen değil, aynı zamanda ontolojik bir rejimdir. Bu rejim, Foucault’nun bilgi-iktidar diyalektiğinin dijital türevidir: bilmek artık görmek, görmek ise denetim altına almak anlamına gelir. Böylece “gerçek”, teknik sistemlerin algoritmik üretimiyle kurulmakta; insan öznesi, veriye indirgenen bir sayısal varlık biçiminde yeniden kodlanmaktadır.

MOTTONUN GERİLİMİ

“Optimize Toplumda Hakikat” gibi bir motto, modern iletişim rejimlerinin kalbini kesen bir neşter gibi çalışır. “Optimizasyon” burada yalnızca verimlilik artırımı değil; toplumsal düzenin, davranışların, tercihlerimizin ve hatta gerçeklik algımızın algoritmik kriterlere göre yeniden şekillendirilmesi anlamına gelir. Yani toplum, giderek kendi yapısal ritmini veri akışına göre ayarlayan bir makineye dönüşür.

Bu nedenle motto, iki şeyin gerilimini vurgular: Bir yanda algoritmik düzenin pürüzsüzleştirilmiş, hızlandırılmış, uyumlanmış dokusu; diğer yanda hakikatin doğal direnci, çokluğu, karmaşıklığı. Hakikat optimizasyonun mantığına sığmaz çünkü hakikat her zaman fazlalık üretir: çatlaklar, istisnalar, yorum farkları, insani kırılmalıklar içerir. Veri rejimleri hakikati arındırıyor mu, yoksa törpülüyor mu? Bir başka deyişle, toplum algoritmik bir forma kavuşurken hakikat yer değiştiriyor mu? Belki yeniden doğuyor, belki görünmezleşiyor, belki de yeni bir estetik kazanıyor.

BİR GEÇİŞ İKLİMİ

Enformasyona erişimimizin hiç olmadığı kadar fazla, ancak kamusal alanın hiç olmadığı kadar parçalı, kırılmalı ve manipülasyona açık olduğu tuhaf zamanlardan geçmekteyiz. Bu

paradoksal durum, özellikle son yıllarda, otoriter yönetimlerden, bilim karşıtı hareketlere, toplumsal kutuplaşmadan komplo söylemlerine kadar pek çok olgunun yükselişinde, yeni enformasyon teknolojilerinin oynadığı role dair yürütülen tartışmalarla çok daha görünür hale gelmiştir. “Enfokrası” kavramı, bireyin "yurttaş" olmaktan çıkıp, sürekli izlenen, analiz edilen, öngörülen ve nihayetinde "yönlendirilen" bir "kullanıcıya” dönüştüğü, enformasyonun ise, kontrol ve tahakkümün en etkili silahı haline geldiği yeni bir döneme atıfta bulunmaktadır. Bu yılın temasını oluşturan ‘*Demokrasiden Enfokراسیye*’ başlığı ise, İnternet ve yeni enformasyon teknolojilerinin büyük teknoloji tekelleri tarafından kolonileştirilmesinin sonucu olarak; çoğulculuk, şeffaflık ve bilgilenmiş siyasal katılım gibi normatif demokratik ideallerin yerini, her geçen gün halkın tercihlerini belirli özel çıkarlar lehine koşullandırmanın daha sofistike tekniklerinin geliştirildiği yeni bir tekno-otoriter rejimin aldığına dair giderek büyüyen endişeleri yansıtmaktadır.

Bu yıl dördüncüsü düzenlenen Uluslararası İletişim, Dijitalleşme ve Toplum Sempozyumu’nun amacı, kendi mecrasında toplumsal bir haklı çıkarmaya imkân vermeksizin hızla gelişen sosyal medya, yapay zekâ, büyük veri, derin öğrenme gibi yeni iletişim ve enformasyon teknolojilerini, yeniden kamusal müzakerenin parçası haline getirmenin yollarını aramaktır. Bu teknolojileri sadece birer araç olarak görmeyi reddedip, onların toplumsal dokuyu, siyasi irademizi ve hatta insan olma halimizi nasıl dönüştürdüğünü anlamaya çalışacağız.

Sempozyum, çağımızın kurucu dinamiklerinden olan iletişim teknolojilerinin, siyasi, kültürel, toplumsal, ekonomi-politik, hukuksal ve etik boyutlarıyla tartışılacağı, başta akademisyenler olmak üzere ilgili tüm paydaşların katılımına açık bir platform sunmaktadır. Aynı zamanda enfokراسیyi yalnızca bir kavram değil, çağın epistemik yapısını açıklayan bir düşünme biçimi olarak tartışmayı amaçlamaktadır. Katılımcılardan dijital iktidar, bilgi ekonomisi, veri sömürgeciliği, yapay zekâ etiği, medya epistemolojisi, enformasyon felsefesi ve dijital özneleşme gibi konularda kuramsal, eleştirel veya ampirik katkılar beklenmektedir.

İstanbul Aydın Üniversitesi, İletişim Fakültesi ev sahipliğinde, ulusal ve uluslararası düzeyde tüm bilim insanlarının özgün çalışmalarına açık olarak düzenlenen sempozyuma katılmanızı dileriz.

Önemli Tarihler:

Özet gönderimi için son tarih	16 Şubat 2026
Özet bildirilerin kabulü	15 Mart 2026
Kayıt için son tarih	1 Nisan 2026
Programın ilanı	13 Nisan 2026
Sempozyum tarihleri	28-29-30 Nisan 2026
Özet kitapçığının yayınlanması	11 Mayıs 2026
Tam metin gönderim tarihi	27 Temmuz 2026

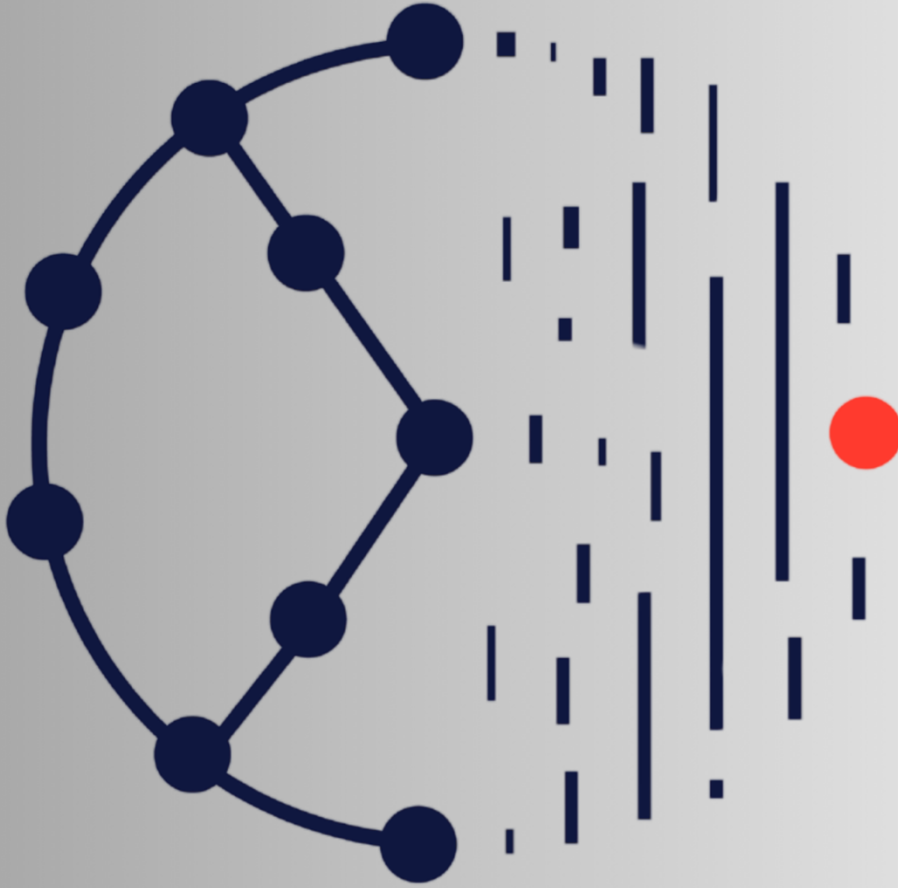
Sempozyum ile ilgili ayrıntılı bilgiye <https://icds.aydin.edu.tr/> adresinden ulaşabilirsiniz.

Prof. Dr. Aybike SERTTAŞ

İstanbul Aydın Üniversitesi İletişim Fakültesi Dekanı



ULUSLARARASI İLETİŞİM DİJİTALLEŞME VE TOPLUM SEMPOZYUMU | INTERNATIONAL COMMUNICATION DIGITALIZATION AND SOCIETY SYMPOSIUM



28-29-30 Nisan, 2026
icds.aydin.edu.tr

<demokrasiden>
<enfokrasiye>

Optimize Toplumda Hakikat



İSTANBUL AYDIN
ÜNİVERSİTESİ



POSLOVNO
VELEUČILIŠTE
ZAGREB SCHOOL
OF BUSINESS



MRU
Mykolas Romeris
University